

KHUNG NĂNG LỰC TÀI NGUYÊN GIÁO DỤC MỞ CHO GIẢNG VIÊN

(V1.0)

Tải xuống tài liệu tại địa chỉ:

<https://zenodo.org/doi/10.5281/zenodo.10130128>

**KHUNG NĂNG LỰC TÀI NGUYÊN GIÁO DỤC MỞ
CHO GIẢNG VIÊN VÀ GỢI Ý XÂY DỰNG
MÔ HÌNH NGUỒN TÀI NGUYÊN GIÁO DỤC MỞ**

**LÊ TRUNG NGHĨA
VIỆN NGHIÊN CỨU, ĐÀO TẠO VÀ PHÁT TRIỂN
TÀI NGUYÊN GIÁO DỤC MỞ,
HIỆP HỘI CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC CAO ĐẲNG VIỆT NAM**

ORCID iD: <https://orcid.org/0009-0007-7683-7703>

Email: letrungnghia.foss@gmail.com; nghialt@inoer.vn

Nội dung

A. Khung năng lực TNGDM cho giảng viên

1. Bối cảnh trong nước & quốc tế
2. Giới thiệu Khung năng lực TNGDM cho giảng viên
3. Hướng tới tương lai

B. Mô hình nguồn TNGDM

1. Gợi ý xây dựng mô hình nguồn TNGDM
2. Gợi ý xây dựng chính sách TNGDM
3. Gợi ý triển khai QĐ 1117/QĐ-TTg

	<p>Tài liệu này mang giấy phép Creative Commons Attribution v4.0. Bạn được trao các quyền để sử dụng, chia sẻ, sao chép, phân phối, phân phối lại, áp dụng, pha trộn, tùy biến và xây dựng dựa trên các tư liệu của nó, kể cả thương mại hóa, miễn là bạn ghi nhận công (các) tác giả gốc ban đầu của tài liệu. Một bản sao giấy phép này có tại: http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/.</p>
--	--

Bối cảnh trong nước và quốc tế

- **Thế giới:** Khái niệm TNGDM được UNESCO đưa ra lần đầu năm 2002; Ngày 25/11/2019, tại phiên thứ 40 hội nghị toàn thể của UNESCO, 193 quốc gia thành viên đã phê chuẩn **Khuyến nghị TNGDM**, biến nó thành xu thế không thể đảo ngược của thế giới ngày nay; Hội nghị Toàn thể thứ 42 của UNESCO, 7-22/11/2023 có **Báo cáo tổng hợp** của 78 QGTV về triển khai TNGDM; **Chiến lược 2022-2029 về TVET** của UNESCO (Đoạn 20: Công cụ xuyên suốt/quy chuẩn; Mục (c)(iii), tr.34).
- **Việt Nam:** TNGDM vào Việt Nam từ rất sớm, khoảng năm 2005 và đã trải qua những bước thăng trầm cho tới gần đây. Ngày 25/09/2023, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành **Quyết định số 1117/QĐ-TTg** Phê duyệt Chương trình Xây dựng **mô hình nguồn TNGDM trong giáo dục đại học**, mở ra cơ hội lớn cho **ứng dụng và phát triển TNGDM trong giáo dục đại học** giai đoạn **2023-2026, hướng đến năm 2030**.
- Tài liệu ‘Khung năng lực TNGDM cho giảng viên V1.0’ **ra mắt 16/11/2023**.

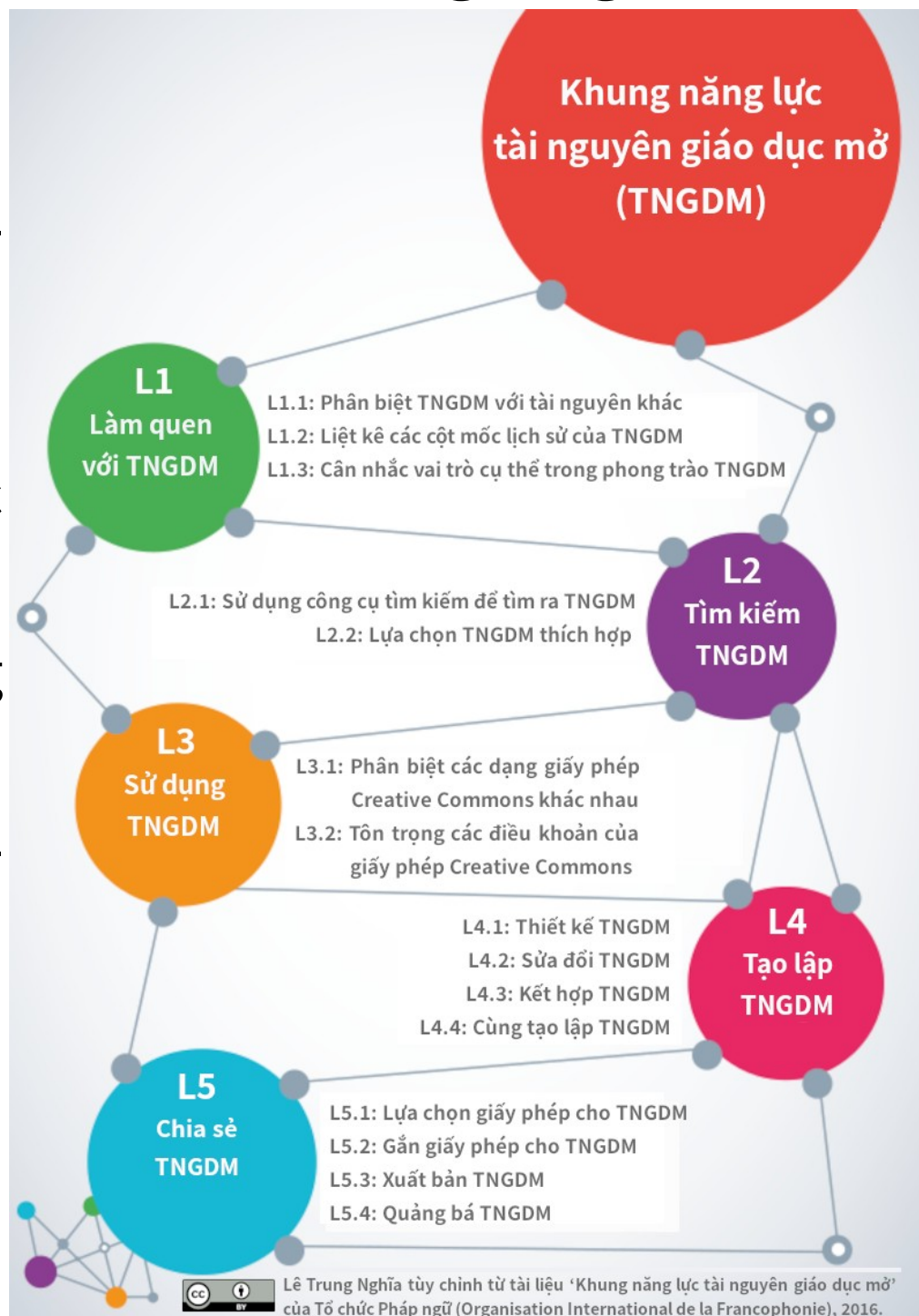
Giới thiệu Khung năng lực TNGDM cho giảng viên

- **Tên tài liệu:** Khung năng lực Tài nguyên Giáo dục Mở cho giảng viên V.1.0
- **Bản quyền:** © InOER and NTTU 2023
- **Giấy phép:** **CC BY-SA 4.0 Quốc tế** - bất kỳ ai cũng có thể sử dụng tài liệu vì bất kỳ mục đích gì, kể cả thương mại hóa, miễn là: (1) Thừa nhận ghi công cho InOER, NTTU và các tác giả của tài liệu; và (2) Bản sửa đổi tài liệu này cũng phải mang giấy phép y hệt như của bản gốc.
- **Cấu trúc:** Tài liệu có 6 Chương: (1) Triết lý của nguồn mở; (2) Khuyến nghị TNGDM 2019 của UNESCO; (3) Cấp phép mở và hệ thống giấy phép mở Creative Commons; (4) Khung năng lực TNGDM; (5) Phát triển TNGDM bền vững; và (6) Tương lai của TNGDM. Cuối tài liệu có phần Tài liệu tham khảo.
- **Chương 4:** Khung năng lực TNGDM là Chương cốt lõi của tài liệu, dựa chủ yếu vào 2 tài liệu của IOF (được tùy chỉnh và cập nhật nội dung cho phù hợp) + 1 tài liệu của InOER + các tài liệu và thông tin liên quan; các Chương khác của tài liệu bổ sung và/hoặc làm rõ hơn cho nó.

Khung năng lực TNGDM:

- 5 lĩnh vực năng lực: L1 - Làm quen với TNGDM; L2 - Tìm kiếm TNGDM; L3 - Sử dụng TNGDM; L4 - Tạo lập TNGDM; và L5 - Chia sẻ TNGDM.
- 15 năng lực được chia trong 5 lĩnh vực năng lực ở trên như Hình bên.
- Từng năng lực với nội dung tương ứng của nó (kiến thức và/hoặc kỹ năng).
- KNL TNGDM là khung tham chiếu - các cơ sở giáo dục có thể tùy chỉnh cho phù hợp với bản thân mình.
- KNL TNGDM là khung lý thuyết - cần triển khai thực tế và có phản hồi.
- **KNL TNGDM không nên đi một mình!**

Hướng tới tương lai KNL TNGDM

- Hướng tới việc cộng tác/hợp tác các bên để triển khai thực hiện thành công các mục tiêu của **QĐ 1117/QĐ-TTg** trong cả hai giai đoạn 2023-2026 và 2027-2030.
- Hướng tới việc phát hành tài liệu phiên bản tiếp sau, V2.0 với các sửa đổi, bổ sung sau một thời gian triển khai thực tế → mong có sự hợp tác và phản hồi từ người sử dụng tài liệu KNL TNGDM V1.0.
- Hướng tới việc xây dựng và phát hành Khung năng lực Kiến thức Khoa học Mở với nòng cốt là Khung năng lực TNGDM, vì TNGDM là một trong năm thành phần của **Kiến thức Khoa học Mở** như được nêu trong **Khuyến nghị Khoa học Mở 2021 của UNESCO**.
- Tương lai: Không chỉ chuyển đổi số, mà còn chuyển sang Giáo dục Mở!; Không chỉ chuyển đổi số, mà còn chuyển sang Khoa học Mở!
- Tải về tài liệu KNL TNGDM V1.0, **DOI: 10.5281/zenodo.10130129**

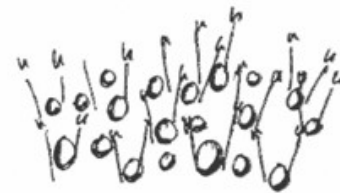
Các mô hình bền vững TNGDM:

- Mô hình bền vững TNGDM không đồng nghĩa chỉ mô hình bền vững về tài chính vì kinh tế của MỞ khác với kinh tế của KHÔNG MỞ.
- Có nhiều mô hình bền vững TNGDM về tài chính, không nên chỉ chọn 1 mà nên kết hợp vài mô hình cùng lúc;
- Mô hình bền vững cần tính tới **vòng đời của TNGDM**.

**Gợi ý công thức
cho tính bền vững
→ Không chỉ giá trị
kinh tế, mà còn lợi
ích xã hội**

sustainability =

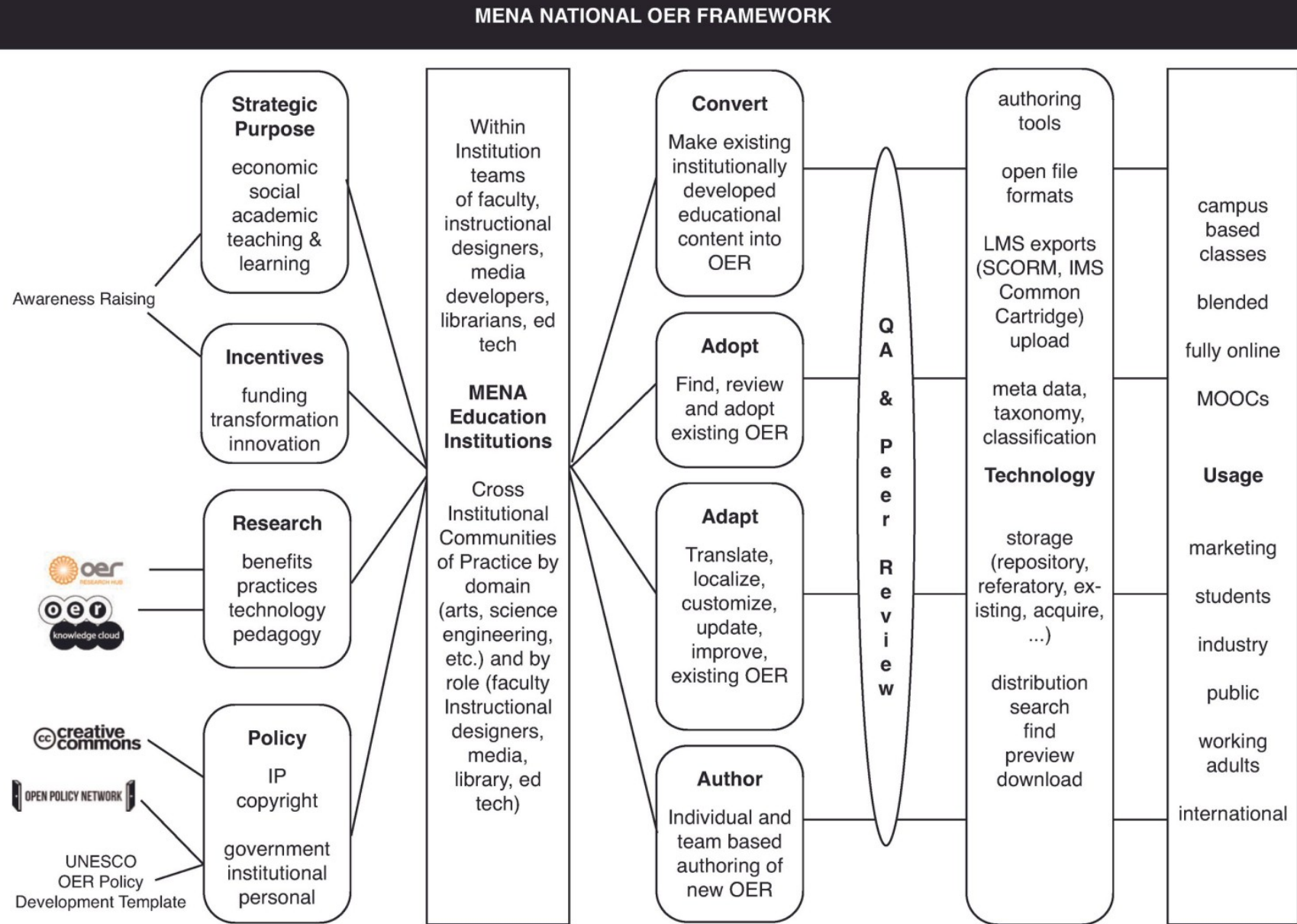
high value open resources + public social good + large community users, partners, collaborators

Làm bằng Creative Commons:

Các mô hình kinh doanh MỞ.

Mô hình bền vững TNGDM các quốc gia Trung Đông - Bắc Phi (MENA)

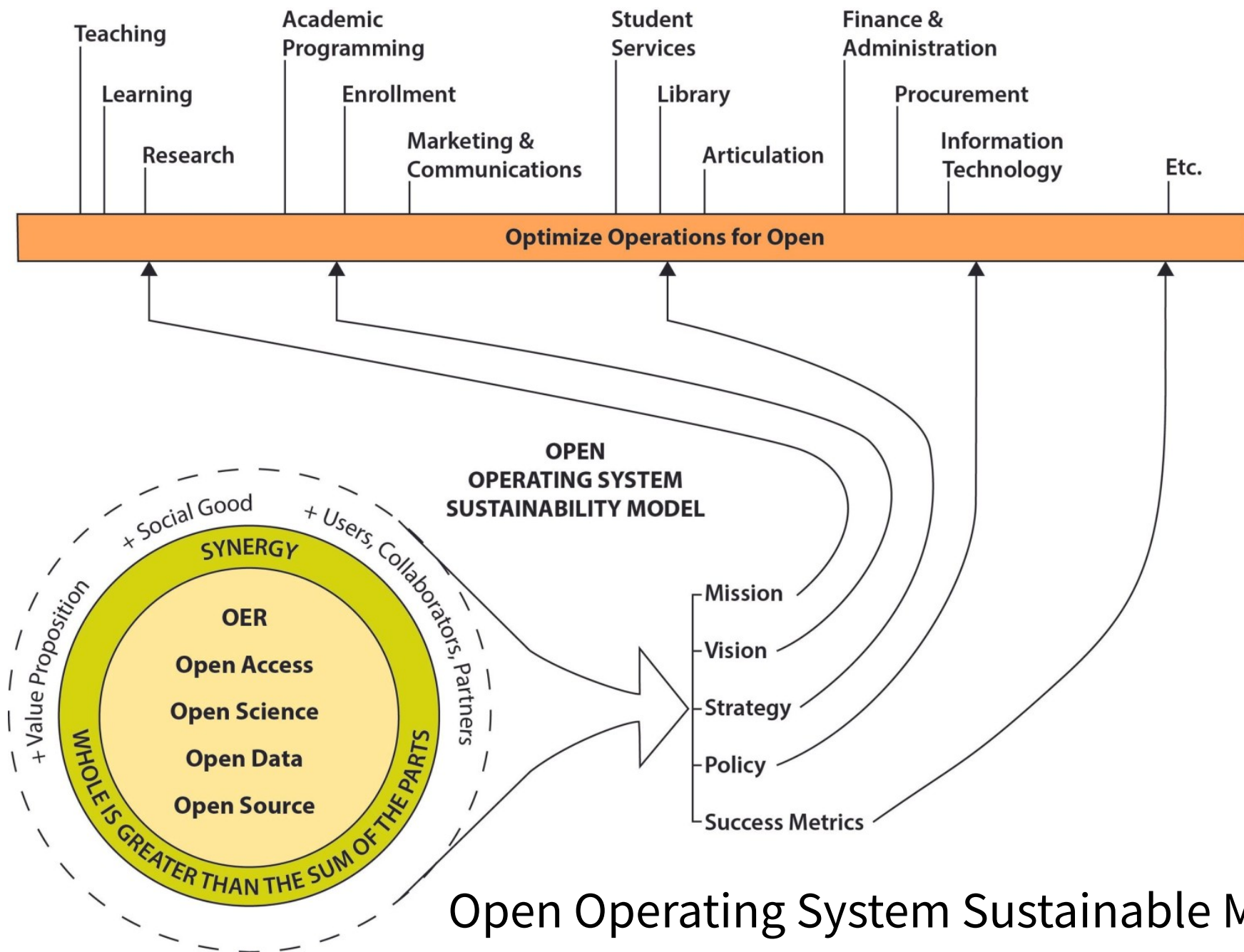

Gợi ý xây dựng mô hình nguồn TNGDM -3

Mô hình bền vững Hệ điều hành Mở

Open Operating System Sustainable Model

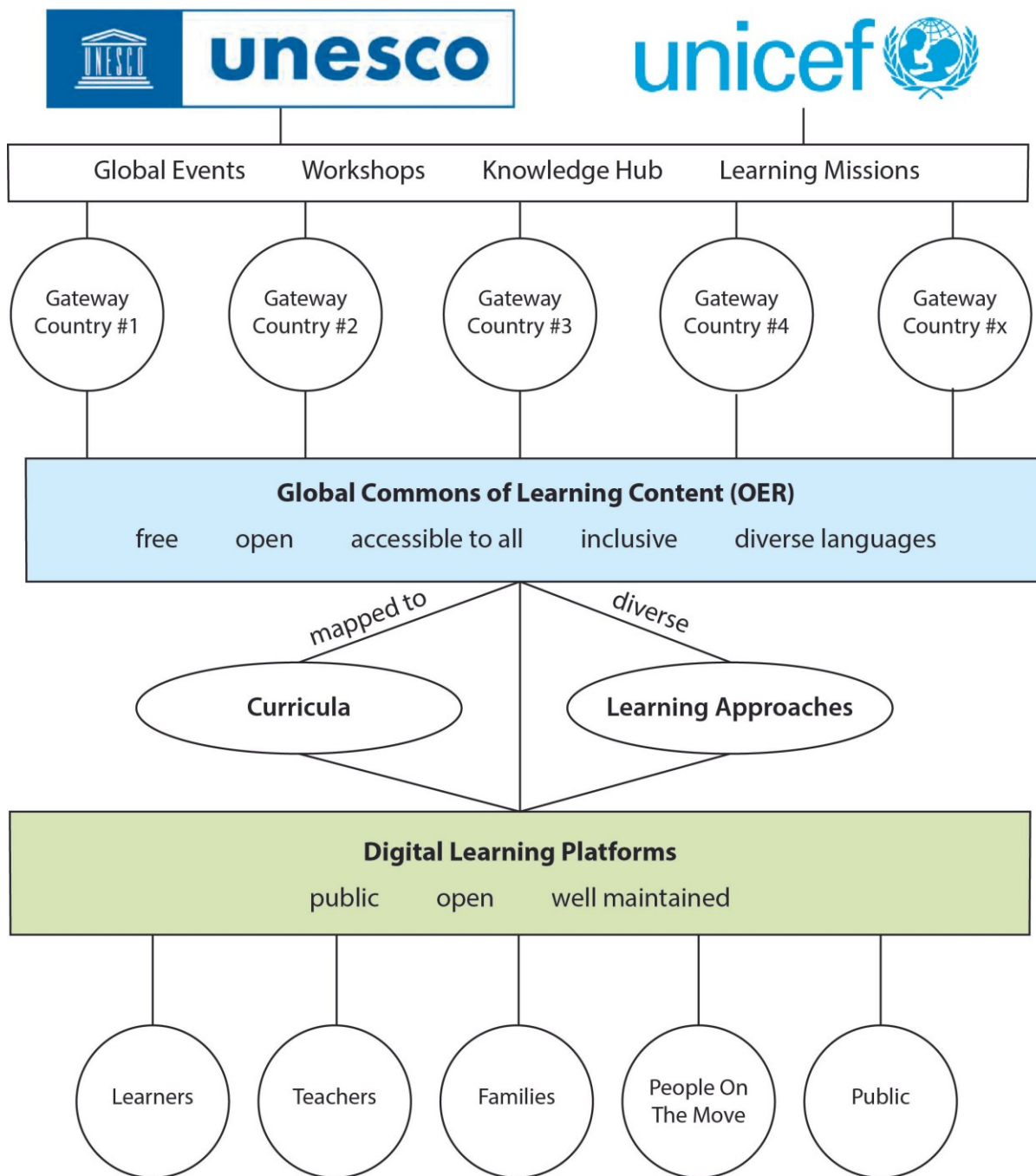

Gợi ý xây dựng mô hình nguồn TNGDM -4

GLOBAL COMMONS SUSTAINABILITY MODEL

Mô hình bền vững tài sản chung toàn cầu

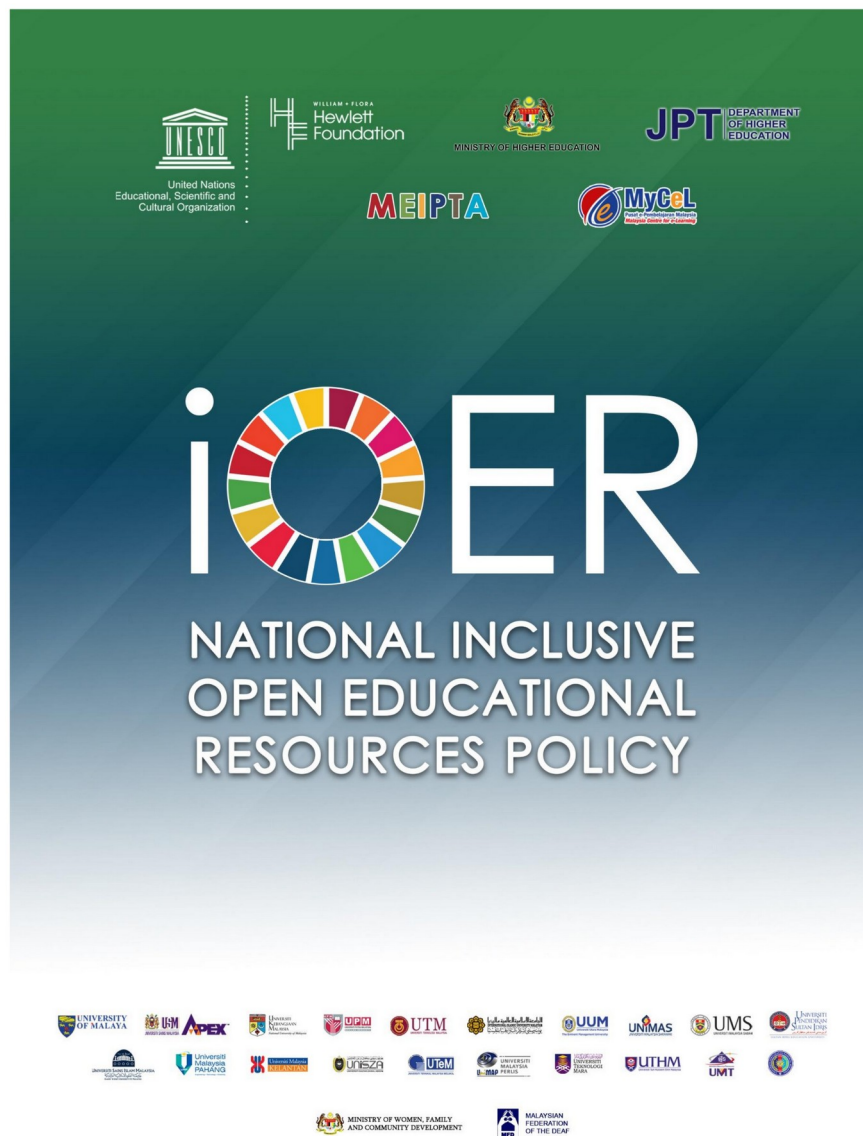

Gợi ý xây dựng chính sách TNGDM

Cho quốc gia (ví dụ: Malaysia) Cho cơ sở giáo dục (Ví dụ của COL)

Gợi ý triển khai QĐ 1117/QĐ-TTg -1

- **QĐ 1117/QĐ-TTg** gồm 4 phần: (1) Mục tiêu; (2) Nhiệm vụ, giải pháp; (3) Kinh phí thực hiện chương trình; (4) Tổ chức thực hiện. Toàn bộ QĐ dành cho GDĐH, dù vai trò có thể là **trực tiếp** hay **gián tiếp**.
- **Mục tiêu số 2** cho giai đoạn 2023-2026: (a) Xây dựng và vận hành cổng truy cập TNGDM → **Cần thời gian & sự phối hợp**; (b) **Xây dựng và phát triển TNGDM trong GDĐH** → **Các trường chủ động được!**
- **Nhiệm vụ và giải pháp số 2** về ‘*Xây dựng và phát triển kho dữ liệu về TNGDM trong GDĐH của hệ thống GDĐH*’ và một phần của nhiệm vụ và **giải pháp số 4** về ‘*Tổ chức hội thảo, tập huấn cho đội ngũ cán bộ quản lý, giảng viên, người học trong các cơ sở GDĐH về việc xây dựng mô hình nguồn TNGDM trong GDĐH và việc phát triển, chia sẻ, khai thác, sử dụng TNGDM trong GDĐH*’ → **Các trường chủ động được!**

KNL TNGDM là một thành phần của KNL Số.

Khung năng lực tài nguyên giáo dục mở (TNGDM)

**L1
Làm quen
với TNGDM**

- L1.1: Phân biệt TNGDM với tài nguyên khác
- L1.2: Liệt kê các cột mốc lịch sử của TNGDM
- L1.3: Cân nhắc vai trò cụ thể trong phong trào TNGDM

- L2.1: Sử dụng công cụ tìm kiếm để tìm ra TNGDM
- L2.2: Lựa chọn TNGDM thích hợp

**L2
Tìm kiếm
TNGDM**

**L3
Sử dụng
TNGDM**

- L3.1: Phân biệt các dạng giấy phép Creative Commons khác nhau
- L3.2: Tôn trọng các điều khoản của giấy phép Creative Commons

- L4.1: Thiết kế TNGDM
- L4.2: Sửa đổi TNGDM
- L4.3: Kết hợp TNGDM
- L4.4: Cùng tạo lập TNGDM

**L4
Tạo lập
TNGDM**

**L5
Chia sẻ
TNGDM**

- L5.1: Lựa chọn giấy phép cho TNGDM
- L5.2: Gắn giấy phép cho TNGDM
- L5.3: Xuất bản TNGDM
- L5.4: Quảng bá TNGDM

- Câu hỏi: làm thế nào để các trường ĐH có thể chủ động triển khai tốt và có hiệu quả các hoạt động thuộc về các nhiệm vụ và giải pháp được nêu trong QĐ 1117/QĐ-TTg? **Vài gợi ý:**

- Việc xây dựng, phát triển, khai thác và sử dụng TNGDM đều là các lĩnh vực năng lực của Khung năng lực TNGDM → có thể tổ chức các khóa thực hành **khai thác TNGDM theo KNL TNGDM...**

- Việc xây dựng và phát triển kho dữ liệu TNGDM → **Trung tâm kết nối** tri thức số & biến các tài liệu nội sinh thành TNGDM? Chính sách TNGDM của cơ sở? Ví dụ như **mẫu của COL?**...

Gợi ý triển khai QĐ 1117/QĐ-TTg -3

- Các trường đại học đóng vai trò chính, then chốt trong việc xây dựng nguồn TNGDM không chỉ cho riêng mình họ, mà còn cho bất kỳ ai có quan tâm tới việc có được giáo dục đại học, cũng như trong việc thúc đẩy xây dựng nguồn TNGDM ở các bậc học khác, bao gồm cả học tập suốt đời.
- Các trường đại học có vai trò phối hợp, cộng tác tích cực trong việc xây dựng/vận hành và kết nối liên thông với cổng truy cập TNGDM trong GDĐH để đóng góp/chia sẻ/khai thác và sử dụng chung TNGDM của từng trường đại học với các TNGDM được tạo ra từ các trường đại học khác.
- Nhiều việc có thể chủ động làm ngay trong khi chờ đợi các cơ quan quản lý nhà nước bổ sung, hoàn thiện hệ thống văn bản quy phạm pháp luật về TNGDM, xây dựng/vận hành cổng truy cập TNGDM dùng chung cho GDĐH; ví dụ NTTU: **Chương trình/Cuộc thi** sinh viên (giảng viên) tìm hiểu TNGDM...
- Triển khai KNL TNGDM vào thực tế thông qua nhiều hoạt động khác nhau.
- Tham khảo chi tiết 5 lĩnh vực hành động trong **Khuyến nghị TNGDM** 2019.

CẢM ƠN!

HỎI & ĐÁP

**LÊ TRUNG NGHĨA
VIỆN NGHIÊN CỨU, ĐÀO TẠO VÀ PHÁT TRIỂN
TÀI NGUYÊN GIÁO DỤC MỞ,
HIỆP HỘI CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC CAO ĐẲNG VIỆT NAM**

ORCID iD: <https://orcid.org/0009-0007-7683-7703>

Email: letrungnghia.foss@gmail.com; nghialt@inoer.vn